

TELESCOPUL DIN BIBLIOTECĂ ȘI DROBUL DE SARE

Dorin COZAN*

Key words: library, astroclub, kids, community, pegas, cotnari.

În rândurile care urmează voi încerca să povestesc ce se ascunde în spatele unei fotografii pe care am postat-o recent pe pagina de Facebook a astroclubului Pegas-Cotnari, pentru că, nu-i așa?, în zilele noastre viața se desfășoară, înainte de toate, pe rețelele de socializare.

Imaginea ne arată 10 copii, care stau jos, într-o poziție relaxată, în spatele lor fiind rafturile de cărți ale bibliotecii rurale din Cotnari, iar lângă ei, subsemnatul, care s-a strecurat alături în cele 10 secunde cât a durat până la activarea declanșatorului de la un Canon DSRL 1300D, pus pe un trepied și setat pe modul *Manual*. În mijlocul lor, o fetiță ține un tablou cu sigla astroclubului, creație *handmade* a unei doamne din Cotnari, prietenă a bibliotecii de aici.

Imaginea nr. 1 - Astroclubul Pegas Cotnari

Tocmai terminaserăm de vizionat, timp de aproape trei ore, un film despre Neil Armstrong – *The first man* – timp în care ne-am oferit unul altuia floricele de porumb sau bomboane, sucuri cu diverse arome (sic!), ne-am alergat până la baie, în pauze, și am râs sau ne-am întristat la anumite scene, am mai tras cu ochiul la telefoanele ce se luminau pe măsuța din față (regulă generală: nu avem voie cu telefoane în timpul filmului) sau pe chat-ul “Grupului Pegas”, pentru a povesti celor rămași acasă ce se mai întâmplă în film; fetele, evident, au făcut și un *Insta`story*, iar băieții au dat *Like* sau au vorbit cu mămicile lor pentru a nu se îngrijora că întârzie acasă. Este, totuși, ora 21, este

* Bibliotecar și coordonator al Astroclubului “Pegas”- Cotnari

duminică, 3 martie, iar media de vârstă a copiilor este de 10 ani; dar părinții știu că odraslele lor sunt la “Pegas”, la etajul Căminului Cultural, acolo unde ferestrele înalte și luminate ale bibliotecii ne arată, dacă ai trece pe stradă la ora aia, că în acel loc se întâmplă ceva fain.

Să ni-i imaginăm, așadar, pe acești copii ca fiind ai noștri și dacă, de exemplu, Delia (cea din dreapta tabloului “Pegas”) ar intra zilnic pe ușa bibliotecii și ar zice “Dom` B. (acronimul de la “Domnule bibliotecar”), când mai facem <<Pegas>>?”, credeți că am îndrăzni vreunul din noi să nu avem răspunsul deja pregătit? Sau credeți că am avea curajul să zicem “Nu mai facem!”???

Nu știu alții cum sunt, dar eu, când sunt întrebat așa ceva, e musai să zic, pentru următoarea întâlnire a “pegasiștilor” data, ora exactă, prognoza meteo, în detaliu, aia de pe *meteoblue*, cu harta norilor, nu aia de doi bani de pe aplicația de mobil, ce planete sunt vizibile, obiecte deep-sky și ce eveniment astronomic se apropie sau se află în plină desfășurare. Evident, cine nu e pasionat de astronomie (ciudat, sunt și oameni din ăștia!) și merge la magazin zi de zi, și conduce mașina pe același traseu și se pune seara în fața plasmei sau în fața laptopului nu știe ce pierde, n-are nici o idee că acum, de exemplu, astronomii vânează o cometă, că urmează un maraton Messier, că Marte s-a mai îndepărtat puțin, în traducere, sezonul de astro` pentru Marte a cam trecut, că Sirius a strălucit impecabil azi-noapte sau că iluminatul public e cel mai mare dușman al oricărui astronom amator.

Evident, ei se întreabă cum de îți vine să stai pe frigul de afară o noapte cu ochii în sus sau să leșini de emoție și supărare că s-au dus acumulatorii fix când Stația Spațială Internațională a tranzitat Soarele timp de o secundă și un pic pe deasupra Cotnariului și ai ratat la mustață o astrofotografie despre care am vorbit cu toții pe “Grup” o săptămână întreagă!

Dar să revenim la oile noastre și să continuăm spovedania. Lângă Delia, dacă priviți spre stânga, o veți regăsi pe Federica, prietena ei cea mai bună, iar în spate, pe Alex, venit de la Iași și prieten adevărat cu cei din jurul lui. Unii din cei din poză (nu mai dau nume, din considerente de siguranță națională) joacă șah la bibliotecă, au fost împreună la concursuri prin țară sau au pedalat roată lângă roată în activități de promovare a bibliotecii și a comunei. Pentru că, iarăși surprinzător, la Cotnari nu e vorba numai despre celebrul vin preaiubit de Ștefan cel Mare și căutat de urmașii săi prin supermarketurile patriei și nu numai. Și, dacă vă amintiți, am spus la început că aparatul foto fu așezat pe trepid și desigur vă veți întreba ce-i așa mare lucru cu asta?

Pentru noi este, pentru că este împrumutat pe termen nelimitat de la prietenul nostru Stanny din Belgia, pasionat de fotografie, care a venit la întâlnirile astroclubului nostru și care are un fiu, Thomas, student în Singapore, unde învață să construiască rachete. Împreună, în perioada Paștelui din acest an, ne vor învăța să lansăm o mini-rachetă spre Soare, din punctul cel mai înalt al comunei – dealul Cătălina; ca activitate în proiectul “Pegas 3.0- Astronomie solară.”

Iată, așadar, un detaliu care nici măcar nu apare în fotografia noastră, dar care o susține, la propriu și la figurat. Am spus, de asemenea, de Canon DSLR 1300D – un alt cadou oferit nouă, de această dată, nerambursabil, anul trecut, în cadrul proiectului “Pegas 2.0 Primii pași în astrofotografie”. El fu achiziționat datorită prietenilor speciali de la Fundația Comunitară Iași, prin Fondul Științescu, despre care ne-a vorbit pentru prima dată domnul Ciprian Vîntdevară și care, de trei ani încoace, face posibilă, din punct de vedere financiar, dar nu numai, povestea astroclubului de la Cotnari. Cine sunt însă donatorii de la Fondul Științescu? Firme locale și internaționale, care vând obiecte și servicii pe care cu siguranță unii dintre noi le-au cumpărat cu încredere. Așadar, indirect și în mod cât se poate de fericit, noi, cumpărătorii, fără să știm, am făcut posibilă fotografia de care vorbim.

Spre final, să ne mai punem două întrebări. Prima: ce credeți că au făcut acești copii după poză? Evident, au tras de mine să ieșim afară cu Dobson-ul de 254 mm (de la “Pegas 01”), ca să vadă și Alex Hyadele și Pleiadele și pentru ca Bia, care și-a luat și ea un DSLR Canon, să învețe cum să fotografieze cu el prin telescop.

Iar a doua și ultima întrebare e, mai așa, cu tentă politică, dar să știți că asta e doar o prejudecată: ce ziceți, primarul, viceprimarul și domniile consilieri au văzut și ei stelele prin telescopul de la bibliotecă? Au dat și ei bănuți de la bugetul local pentru astroclub? Au apreciat și privit cu drag micii astronomi cotnăreni?

Da, au făcut-o și le mulțumim cu toată sinceritatea. Și nu doar ei, ci și părinții, colegii din primărie și rudele și toți cei care au venit la micul sediu al astroclubului și au făcut donații anonime sau au pus umărul, fiecare cum a putut, pentru ca acum să privim cu mândrie tricourile “Pegas” și să visăm ce vom face la anul.

Aici închei, fără a-mi putea ascunde o altă întrebare (ultima, promit): oare cum ar arăta bibliotecile noastre rurale sau orășenești din Moldova cu, să zicem, măcar 10 astrocluburi, ca o mică rețea sau ca o nouă constelație pâlând pe harta educației românești?

THE TELESCOPE IN THE LIBRARY AND THE SCUM OF SALT

This article describes a pleasant activity performed at the Pegasus Astroclub on a Sunday afternoon. The picture has been taken, after 10 children from the astroclub have watched a movie - The first man (2018).

Despite the serious, official activities carried out in the framework of projects with non-reimbursable financing, the small amateur astronomers enjoy pleasing moments of a non virtual social life. As you can see in the picture that is attached to this article, the children are good friends, although for some, the distances between their homes are quite large.

Their friendship, beyond age differences or social status, is based on a common passion - astronomy.

Three years ago, when the Pegas Astroclub was set up at the Cotnari Public Library, no one suspected the impact it would have on youth training.

Together, we have realized in time that astronomy binds pleasantly with camps, outdoor parties, SF movies, poetry or photography.

And all these things are possible with minimal resources: a telescope, a binoculars, a blanket or a tent, and a good mood to share with others the wonders of nature and the sky.

The astroclub's activities have proven how useful and enjoyable is a science, learning practically and not just as a theory.

Thus, mathematics, physics or chemistry, along with astronomy, have become friendly sciences. The children can assimilate those things with pleasure, and also with the belief that at some point they can also contribute to the progress of these sciences. And perhaps the most important thing is that all these things happen in rural areas, where children and young people do not have many learning or leisure options.

But not just the kids. Parents, relatives, neighbors, visitors from other countries can spend together unforgettable moments under the starry sky. For an evening or two, they can forget about the tyranny of the current technology, the duty of service, or the pressing problems of the day.

The library thus becomes, through an astroclub, a central point of the community; an investment in education and a better future.

And what is more important than a beautiful evening for our children, at the library, on a Sunday, safe and in an environment of education?

That is why we believe that anyone who invests in an astroclub, in a rural or urban library, invests in a dream. Both for children and for each of us.